

I yu'xarij Pablo ti huo'ta'ítyi'ri' i Éfeso maj jo'cháatimee

Pablo pu hua'tyojtye'

1 ¹Nyáaj Pablo, a'íi nu pué'een i Dios ti na'antyíhuoj juxié'vi'ra' jime' nyej nyij jaatyáhuu'ire'en i Ciríistu' ti ajta Jesús pué'een, nyaja'muatyojtye' mua'ajmaj mu siaj Éfeso ja'chej i siaj tye'ítyeristyamua' pué'een i Dios, siajta tyá'tzaahuatye' a'íj xu jin jimi séejre' i Ciríistu' ti ajta Jesús pué'een. ²Che' i Dios i tavástara' ajta i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, miche' a'íin jamuaatyáhuu'ire'en majta tyámua' jamuáa'uurej ja'mua tzajta'.

I tyaj jin tyé'tyojtzire' i Dios a'íjna jime' i ti taatyáhuu'i

³Tyiche' tyaatatyójtzi're'en i Dios i ti yo'puáara'an pué'een i tavástara' i Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, ji'nye a'íj pu jitze i Ciríistu' tyitaatapu'éjvej néijmi'i i tajapuá ti tyejé'sejre'. ⁴Dios pu ta'antyíhuo i Ciríistu' jitze jájcuaj imuáj ti'íj quee xu jaatyatáahuava'caj i cháanacaj, tyej tyij néijmi'i jin tyámua' éenye'ej tá'ra'nyij i tatzájta', tyajta quee tyi'tíj jin á'ítzeeria'aj jimi i Dios. ⁵Ji'nye a'yaa pu tyitaaxié'vej tyej tyij yójmua'mua' pue'éenye'ej tá'ra'nyij a'íjna jitze ma'can i Ciríistu', je'ej ti a'íin jájcuaj imuáj tyitaaxié'vej. ⁶A'íj pu jin a'yan jaatamua'aj tyej tyij a'náj tina'aj tyé'tyojtzire'ej a'íjci jime' i ti jin naa huasé'rin i Dios, i ti juxié'vi'ra' jin taatá' i juyój jitze ma'can i ti huápu'íj jaxie've'. ⁷A'íi pu i Ciríistu' tajíme' tyu'nájchitaca' i Dios jimi ti'íj juxúure' eeráaxirej tajitzé ma'can ti'íj i Dios tyitaatú'uunyí' i tyaj jin ootyá'ítzee. ⁸Ji'nye a'yaa pu i Dios tyá'xie've' ti tyámua' tyitaatyátoonyij, ajta tajimí jaatyájtóo a'íjna i tyaj jin tyu'yí'tihua'an ajta tyej tyij néijmi'i tyojo'itéej tá'ra'nyij, ⁹a'yaa pu tyitaatá' tyej tyij jáamua'tyij tyi'tíj ti pu'iricij i ti ju'avaataca'aj i Dios jimi. A'íi pu arí a'yan tyaaxá'pui'íntaria'ca'aj ti'íj i Ciríistu' jimi taataséjratye'en i ti ju'avaataca'aj, ¹⁰a'yaa pu'íj tya'róo'astej je'ej ti tyaaxájtaca'. Ajta a'íjna i ti ju'avaataca'aj i Dios jimi a'íi pu a'íin pué'een ti'íj i Ciríistu'

tyihuo'ta'íjtye'en néijmi'caa i maj tajapuá já'sejre', majta i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua.

¹¹ Ciriístu' jimi pu i Dios anaquéej ta'antyíhuo ta'aj ij jamuán tyitáaci'tyij, a'yájna tí'ij i Dios tya'táraj, a'íi pu a'yan ricij je'ej tí tyá'xie've'. ¹² A'yaa pu tyá'xie've' tyej ityáj anaquéej jajchó've'ej i Ciriístu', tyej tyij néijmi'i tyaatatyójtzi're'en i ti jin néijmi'i putyí'uurej. ¹³ Tyetyé'tyojtzi're' i Ciriístu', siajta mua'aj mu siaj jáanamujari' i nyúucarij ti a'yan tyi'ja'yájna, i ti jin jamui'rátosij, siajta tyá'antzaahuaj, mua'aj xu sij jitzán ajtyáma'cantaj xá'raa i Dios tí'ij a'íin ju júuricamej ja'mua jimi huatyájto i ti a'yan tya'tárajcaa. ¹⁴ A'íjna i júuricama'ra' i Dios a'íi pu a'íin pué'een i tyaj jin jamua'reej ti a'yan tyi'ja'yájna ti tyí'taci'tyij i Dios ti tyitaatá'sij, típuaj arí ja'antyíci'tyij i ti jin tii'rátosij tyej tyij jimi ajtyáma'can tá'ra'nyij, tyej tyij tyaatatyójtzi're'en i ti jin néijmi'i putyí'uurej.

Pablo pu huá'huaviitze' i maj tyá'tzaahuatye'

¹⁵ A'íj nu jime' nyáaj jamua'ree siaj tyá'tzaahuatye' i tavástara' jimi i Jesús, siajta hua'xie've' néijmi'caa i maj tye'fyeristyamua' pué'een i Dios, ¹⁶ canu nyij ja'antyápuacitacaa nyaj tyé'tyojtzi're'ej i Dios ja'mua jime', nyajamua'tamua're'rihua'aj nu nyij huatyényuusij i Dios jimi. ¹⁷ A'yaa nu tyá'huavij i Dios i ti vástaria'ra' pué'een i tavástara' Jesús tí ajta Ciriístu' pué'een, i ti naa huasé'rin, tí'ij jamuaata'an i júuricamej i siaj jin tyámua' metyityoomuámua're'ej ajta ja'mua jimi huataséjre'en, ajta siaj sij jí'récán jime' jáamua'tyij. ¹⁸ A'yaa nu tyá'huavij i Dios tí'ij jamo'támiteeraste'en, siaj sij jáamua'reej tyi'tíj tí pu'ricij i siaj jajchó've', i ti jin i Dios jamuaatajé, ajta naa éenye'ej tyihuá'ci'tyij i tye'fyeristyamua'me'en i Dios, ¹⁹ ajta quee iteere' i ti jin huápu'íj tyu'yí'tin i Dios, i ti jin tye'entyimuáriej tatzájta' i tyej tyá'tzaahuatye'. A'íi pu a'íin pué'een i ti Dios jaataséjrataca' i ti jin néijmi'i putyí'uurej tí ajta jin uhuájca'nyej ²⁰ tí'ij jaatájuurityej i Ciriístu' ajta yo'v'í'tij u tajapuá tí'ij a'áa ya'ajcájra i jumuáca'ta' pujmua', ²¹ ajta jaatá' tí'ij néijmi'i putyí'uuriaj, tí tyu'ta'íjtaj, tí néijmi'i jin antyúumua'reeriaj a'íjna jime' i ti jin ántyapuaaj, tí'ij na'aj íjij tí tyí'sejre' ajta je'ej tí ooj yatyojooméj. ²² Néijmi'i pu jin i Ciriístu' antyúumua'reej, a'íi pu ajta i Ciriístu' antyíhuaviihuaca' tí'ij a'íin pue'éenye'ej já'ra'nyij i hua' mu'uj néijmi'caa i maj jusi'rii i Dios jimi. ²³ Ji'nye a'íimaj i maj jusi'rii i tyeyúuj tzajta' a'íi mu a'íin pué'een i tyévira' i Ciriístu', a'íi pu hua' mu'uj pué'een, ji'nye a'íi pu a'íin pué'een i Ciriístu' i ti néijmi'i tyámua' tyí'uurej.

Dios pu tajapuá huatanyúj i Ciriístu' jitze ma'can

2 ¹ Jájcuaaj imuáj xu mua'aj mu'chica'aj a'íjci jime' i siaj je'ej pua'aj rijcaa siajta jéehua á'ítzeeria'ca'aj, ² a'yaa xu sij tyí'tyesejria'ca'aj,

ji'nye a'yaa xu tyityetyúucha'iica'aj mati'ij ricij a'íimaj i maj a'yan séejre' i cháanacaj japua, siajta a'yan rijcaa je'e'j ti tya'raánajchi a'íjna i ti íiyan tyí'ijta ajta a'íjma jimi i xiéjnyu'carij i maj séejre' áacaj tzajta' i ti'ij ajta ca'nyíjra'aj hua'tá'caa mej mij quee ja'astej i Dios. ³A'yaa tu tyajta néijmi'i ityáj jájcuaj imuáj tyí'tyesejria'ca'aj, a'yan tyetyityaaju'uj je'e'j tyaj tyaaxié'va'ca'aj tajíimua'aj, ajta je'e'j ti tyitá'miteerastya'ca'aj. A'íj pu jime' a'yan tyi'taci'puáatacaj ti i Dios jéehua puéjtzij taatá'an, a'yájna ti'ij puéjtzij tyihuo'tá'sij i séecan. ⁴Ajta i Dios jéehua pu tá'cu'vej ajta va'cán jin taxie've', ⁵a'íj pu jin taatá' tyaj júurij tá'ra'nyij jamuán i Ciríistu', tyati'ij tyooj muí'chica'aj a'íjci jime' i tyaj á'itzeeria'ca'aj. A'íjna i ti jin jéehua já'muaxie've' i Dios a'íj xu jin seríj ja'ancuriáa' ti'ij jamuáahuire'en. ⁶Ajta jamuán i Ciríistu' taatájuurityej, tyej tyij jamuán oorá'sej u tajapúa. ⁷A'yaa pu a'íjna jin huaríj ti'ij jaataséjrataj i ti jin tá'ancu'vaxij ajta taaxié'vej a'íjci jitze ma'can i Ciríistu' ti ajta Jesús pu'éen. ⁸A'íj xu jitze ma'can i Dios ti jin já'muaxie've' mua'aj ja'ancuriáa' ti'ij jamuáahuire'en i siaj jin tyá'tzaahuatye'. Caxu jujíimua'aj siana'aj jájtyo, sulu a'íi pu i Dios juxié'vi'ra' jin jamua'ancu'vaxij. ⁹Caxu mua'aj jujíimua'aj a'yan tyéejtyoj, ta'aj ij quee a'tíj óotzaahuatye'e'j, ¹⁰ji'nye i Dios pu a'íin pu'éen i ti táataahuaca', a'íi pu táataahuaca' jimi i Ciríistu' ti ajta Jesús pu'éen, tyej tyij tyámua' tyu'muárie'en, a'yan tyetyityaaju'uj je'e'j ti a'íin jájcuaj tyitu'cájuyetyej.

Néijmi'i tu séej chájta'naj tyana'aj pu'éen

¹¹A'yaa pu'ij, mua'aj mu siaj quee Israel jitze ajtyáma'can, majta a'yan hua'tamuá'muaj tíjin: “i maj quee ja'antyisí'chej i junavíj”, majta i maj ja'antyisí'chej i junavíj, majta jujíimua'aj a'yan huatóomua'aj tíjin: “i maj ja'antyisí'chej i junavíj”, ¹²xo'támua'reej siaj jájcuaj imuáj quee jimi ajtyáma'cantaca'aj i Ciríistu', siajta quee a'íjma jimi ajtyáma'cantaca'aj i maj Israel jitze ajtyáma'can, capu ij tyi'tíj ja'muaci'tyíiche' i Dios jimi nusu i ti jin tya'tóoratziiiri'. A'yaa xu éenye'que' séjria'ca'aj i cháanacaj japua, caxu jamua'ajcaa i Dios ajta quee má'hua'taca'aj i siaj jin jacho've'. ¹³Ajta ijíj, mua'aj xu seríj jimi séejre' i Ciríistu' ti ajta Jesús pu'éen a'íjci jime' ti a'íin juxúure' eeráaxirej, mua'aj mu siaj jájcuaj imuáj a' imuáj já'sejria'ca'aj xu'ríj jimi séejre'. ¹⁴Ciríistu' pu pu'éen i ti taatyápuaríj i tatzájta'. A'íi pu a'yan táaruuj tyej tyij séej tyana'aj tyeítyeera' pue'éenye'e'j tá'ra'nyij, a'íi pu jaatyú'uj i ti tyi'tyánaamuaaj ajta i tyaj jin tanyo'si'tya'ca'aj. ¹⁵A'íi pu ja'antypuá'rij i nyúucarij i maj jin tyí'ijtacaj majta jin tyúu'ijtya'ca'aj, ajta i maj huá'puaca'aj pu séej na'aj huatyátaahuaca', mej mij séej mana'aj tyeítyeera' pu'éenye'e'j muá'ra'nyij. A'yaa pu éenye'que' huo'tyápuaríj. ¹⁶A'íi pu ja'antypuá'rij i maj quee naa ja'huóomua'rajca'aj i séecan jamuán, ajta i maj jó'tatee i cúruuj jitze

a'íj pu jin jitzán ta'ajtyáhuui i Dios, tyej tyij séej tyana'aj tyévira' pue'éenye'ej tá'ra'nyij.

¹⁷Ciríistu' pu mujo've'mej ti'ij jamuaaté'exaatye'en i nyúucarij i ti jin jamuaatyápuar'itye'en mu siaj a' imuáj jo'tyú'uuca'aj, siajta mu siaj yevéjri' séjria'ca'aj. ¹⁸Ji'nye i Ciríistu' jimi tu pújoorej tyej tyij séej tyana'aj jin i júuricamej ajtyáxiirej i tavástará' jimi. ¹⁹A'íj xu jin mua'aj quee che' a'íin pu'éen i maj séej i chuéj japua já'ma'can, caxu che' ajéjre' já'sejre', sulu xu'ríj hua' jitze ajtyáma'can a'íjma jimi i maj jitzán séejre' i Dios, siajta tyeítysteristyamua'me'en pu'éen. ²⁰A'yaa xu mua'aj een ti'ij i chi'ij, majta a'íimaj i ti huo'tajé i Jesús, majta i maj ará'tyeej tyí'xajtaca'aj i Dios jitze ma'can, a'yaa mu tyí'huüre' ti'ij tyetyéj ti japuan ájtaavijhuaj i jáxu'uj, ajta i Ciríistu' ti ajta Jesús pu'éen, a'íi pu a'íin pu'éen i tyetyéj ti jéetze' juxie've'. ²¹I Ciríistu' jimi, néijmi'i pu i chi'ij huatyáama'aj ja'mej 'asta na'aj quee a'yan huárinyij ti'ij tyejúuj ti jitzán i Dios iirájcaj. ²²Siajta mua'aj jitzán xu siajta tyúuvi'raxi'sij siaj sij a'yan tyi'huüre'ej xá'ra'nyij ti'ij tyejúuj ti jitzán iirájcaj i júuricama'ra' i Dios.

**Pablo pu a'íjna jin antyúumua'reej ti
tyihuó'ixaatye'en i maj séej chuéj japua ja'chej**

3 ¹A'íj nu jin nyáaj Pablo eetyánami' a'íjci jime' nyaj jahuüre' i Ciríistu' i ti ajta Jesús pu'éen ti'ij mua'ajmaj jamuáahuüre'en, mu siaj quee Israel jitze ajtyáma'can. ²Xu'ríj sij jamua'reej ti Dios naata'íj nyej nyij jamuaaté'exaatye'en i nyúucaria'ra' ajta je'ej ti tya'tóoraj mua'ajmaj jimi. ³Dios pu arí naataséjraj i ti jimi ju'avaataca'aj, a'yájna nyati'ij nyeríj cii tyajamuaatayú'sej. ⁴Típua'aj seríj jo'íjve'en, aj xu sij yo'itéej xá'ju'un je'ej nyaj tyiyó'itej tyámua' naa a'íjci jime' i ti ju'avaataca'aj i ti jin i Ciríistu' a'yan huaríj, ⁵i tiquee eexúj huo'taséjratya'ca'aj a'íjma i tyeítýee i maj jájcuaj imuáj séjria'ca'aj, ajta iíjij i júuricama'ra' i Dios pu arí huo'taséjra a'íjma i maj jimi séejre' mej mij jaatyáhuüre'en, ajta a'íimaj i maj tyí'xajtaca'aj i Dios jitze ma'can. ⁶A'íi pu a'íin pu'éen i ti ju'avaataca'aj i nyúucaria'ra' i Dios i ti néijmi'que' a'yan tyihuá'jee maj antyóosiire'en i Ciríistu' jimi, mej mij síj mana'aj tyeítýeera' pue'éenye'ej muá'ra'nyij, majta néijmi'i ja'ancuriá'an a'íjna i ti jin tya'tóoratziiiri' i Dios a'íjma jimi i maj Israel jitze ajtyáma'can. ⁷A'íj nu jin nyáaj tye'entyájrurij nyej nyij huo'té'exaatye'en i nyúucaria'ra' i Dios, a'íi pu a'yan tyinaatapu'éjvej juxié'vi'ra' jime' ajta ná'ancu'vaxij, a'íj pu jin jaataséjrataca' i ti néijmi'i jin putyí'uurej.

⁸Nyáaj nu a'íin pu'éen i ti jéetze' ciléenye' jin tyi'tyéjvee a'íjma jimi maj ciléenye' jin tyityetyu'uj i Dios jimi, ajta a'íi pu tyámua' tyinaatyájtoo nyej nyij huo'té'exaatye'en i nyúucaria'ra' a'íjma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, mej mij jáamua'reej je'ej ti tyí'een

i Ciríistu' jimi. ⁹A'yaa pu tyinaa'íjcaj nyej nyij huot'é'examtae'en néijmi'caa je'ej ti i Dios tyaaxá'pui'intarej, i ti néijmi'i tyú'taahuaca', a'íi pu a'yan tyá'avaataca'aj ti'íj na'aj jájcuaj imuáj ti yaje're'nyej. ¹⁰A'yaa tutyij ijíj a'íimaj jimi tyá'mua'reej i maj jusi'rii u tye'yúuj tzajta', néijmi'i i maj jin tyí'ijta u tajapúa, majta mu tyi'tíj jin antyúumua'reej jo'tíj i Dios já'sejre', mej mij jáamua'reej tiquee síj na'aj i Dios ti jin a'yan huaríj i jumua'tzíra'aj jime'. ¹¹Dios pu a'yan huaríj je'ej ti a'íin jájcuaj imuáj tyaaxá'pui'intarej, ti'íj i tavástara' Ciríistu' ti ajta Jesús pu'é'een, a'íjna jin a'yan huárinyij. ¹²A'íj tutyij jimi i Ciríistu' taxáahuaj séejre' tyej tyij ajtyáxiirej i Dios jimi, a'íj jitze tyetyi'ca'nyáaj i tyaj jitzán tyá'tzaahuatye'. ¹³A'íj nu jin a'yan tyaja'muahuaviij siaj quee juxaahuataj a'íjci jime' i nyaj ja'mua jime' jajpuéetzij, ji'nye jéehua pu naa tye'mej ja'mua jimi.

I tyaj jahuoo ajta i tyaj jin tyé'tyojtzire' i Dios

¹⁴A'íj nu jin tyítunutaj jimi i vástaria'ra' i Ciríistu', ¹⁵i tyaj jitzán ja'ancuriáa' je'ej ti huatóomua'aj síj ajta síj i tye'ítyeristyamua'me'en, ti'íj i jútye' ajta íyan i cháanacaj japua. ¹⁶A'yaa nu tyá'huoo ti i Dios ca'nyíjra'aj jamuaata'an i ja'mua tzajta', siaj sij a'íjci jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios, ¹⁷che' i Ciríistu' ja'mua tzajta' séejre'ej a'íjna jime' siaj tyá'tzaahuatye', ajta i siaj jin juxie've' a'íi pu pu'é'een i ti jéetze' juxie've' ja'mua jimi. ¹⁸Siaj sij néijmi'i tyámua' ja'huóomua'raj siajta jáamua'reej ti jéehua já'muaxie've' i Ciríistu', ti'íj na'aj tyí'sejre' áatyej imuáj, ajtyapuáj imuáj, aacij imuáj, a'íi pu a'íin pu'é'een i ti jin já'muaxie've'. ¹⁹A'yaa nu tyá'huoo ja'mua jime' siaj sij jáamua'tyij i ti jin i Ciríistu' já'muaxie've', i tiquee je'ej ámiteere' tyej tyij yo'itéej tá'ra'nyij, ti'íj ajta néijmi'i jime' i Dios tyámua' tyajamuaatyátoonyij.

²⁰Ajta ijíj, tyetyé'tyojtzire' i Dios, ti jéehua huápui'íj jaayí'tin ti a'yan huárinyij je'ej tyaj tyaatáhuaviiraj, nusu je'ej tyaj tyí'mua'tzej, tyetyé'tyojtzire' i ti jin néijmi'i putyí'uurej ti tatzájta' séejre'.

²¹Tyiche' tyaatatyójtzire'en i Dios jo'tyaj já'tasi'rii, tyajta a'íjci i Ciríistu' ti ajta Jesús pu'é'een, tyiche' tyé'tyojtzire'ej ti'íj na'aj yutij jo'que'tíj ja'mej jusén jime'. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

Néijmi'i tu séej tye'ítyeera' tyana'aj pu'é'een i júuricama'ra' jimi i Dios

4 ¹A'íj nu jin nyáaj, i nyaj eetyánami' a'íjna jime' nyaj jahuiire' i tavástara', a'yaa nu tyaja'muahuaviij siaj tyámua' tyityetyúucha'íj, ji'nye a'íi pu i Dios jamuaatajé. ²Caxu óotzaahuatye'ej sulu naa xu tyihuojó'mua'raj, siajta quee jiye'tzín nyinyu'caj sulu setyo'táviicue' siahuá'xie've'ej séej siajta séej, ³siajta huatyóoca'nyej siaj sij séej siana'aj tye'ítyeera' pu'é'eenye', ji'nye a'íi pu a'áa já'ma'can i júuricama'ra' jimi i Dios, a'íjna jime' siaj sij juxáahuaj

séjre'ej. ⁴Síj pu'uj i tyévira' ajta síj na'aj i júuricama'ra' i Dios, a'yájna tí'ij ajta i Dios ti jamuaatajé siaj séej siana'aj tyicho've'ej. ⁵Síj pu'uj i tavástará', ajta síj na'aj i tyaj jitzán tyá'tzaahuatye', síj pu'uj ajta i tyaj nyúucaritze' huái'huaca'. ⁶Síj pu'uj i Dios i tyaj néijmi'i jajvástara', i ti néijmi'caa jin antyúumua'reej, a'íi pu ajta néijmi'i jin tyí'muarie' ajta néijmi'caa jimi séejre'.

⁷Ajta ityájma pu i Ciríistu' tyitaatapuéjvee séej ajta séej je'ej ti a'íj tyaránajchaca'. ⁸A'íj pu jin a'yan tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tíjin:

Tajapuá pu jo'ojnyéj ajta huojo'ví'tij a'íjima i ti huo'mué'tij tí'ij néijmi'caa eetyáanaaj,
ajta huo'ta' a'íjima i jutyéityeristyamua' mej mij tyámua'
tyityahuóocha'íin.

⁹¿Tyí'tanyí pu tyí'xaj i nyúucarij ti a'yan tyá'xaj yee “a'íi pu tajapuá jo'ojnyéj”? A'yaa pu huatóomua'aj tíjin a'íi pu ajta anaquéj yava'cáanyej íyan i cháanacaj japua. ¹⁰Ajta i ti yava'cáanyej, a'íi pu ajta a'íin pu'éen i ti tajapuá jo'ojnyéj tí'ij tyu'néijmi'tare'en tí'ij na'aj pua'máj tyí'sejre'. ¹¹A'íi pu hua'antyíhuoj i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj ará'asej, ajta séecan mej mij Dios jitze ma'can tyu'taxáj, ajta séecan antyíhuo mej mij huo'ré'ixaatye'en i tyeítsee i nyúucaria'ra' i Dios, ajta séecan mej mij huó'cha'íin i maj jusí'rii, ajta séecan maj tyihuó'mua'tyej. ¹²A'yaa pu'ij tyámua' huó'ruuj i tyeítteristyamua'me'en i Dios, mej mij a'íimaj tyu'tyáhuíire'en, majta tyíve'sej jamuán i Ciríistu', ¹³'asta tyana'aj quee séej tyévira' pue'éenye'ej tá'ra'nyij a'íjna i tyaj jin tyá'tzaahuatye', ajta tyej tyij jáamua'tyij i yójra' i Dios, aj tutyij néijmi'i huose'en i Ciríistu' jimi. ¹⁴Catu che' a'yan éenye'ej tá'ju'un mati'ij i tí'ríij, i maj cha'mana'aj tyojó'namuajran majta quee xu jamua'reej je'ej tiquee tyí'xa'puí'ín, majta a'yan een tí'ij i jéetirij i ti áacaj jáatisij jo'tij na'aj pujmua', majta je'en séecan huá'cuanamuaj je'ej ti tyihua'ránajchi maj tyihuó'ixaatye'en a'íjci jime' i ti hue'tzij pu'éen. ¹⁵Tyajta ityáj a'yaa tu tyí'xáataj tá'ju'un je'ej ti tyí'jí'récán jime', jí'nye tyátaxie've', a'yaa pu'ij tyúuxie've' tyaj huahuóse'en i Ciríistu' jamuán, jí'nye a'íi pu a'íin pu'éen i taj mu'uj néijmi'caa ityájma. ¹⁶Ajta i Ciríistu' jitze ma'can, néijmi'i tu i tyaj tasi'rii i tye'yúuj tzajta' tyihuóse'sij, a'íjna jime' tyaj taxie've' séej tyajta séej, a'yaa pu tye'mej tipua'aj néijmi'i metyí'muarie'ej je'ej ti tyihuo'ci'ij séej ajta séej.

Je'ej maj jájcuan jin tyí'tyechej i maj Ciríistu' jimi séejre'

¹⁷A'yaa nu nyij tyajámua'ixaatye', nyajta a'yan tyajámua'ijcatye' i tavástará' jitze ma'can siaj quee che' a'yan tyityetyúucha'íij mati'ij i maj quee tyá'tzaahuatye', i maj a'yan tyí'tyechej je'ej ti i hua'mua'tziira'aj jitze tye'rányinyii tiquee tyí'tíj huiíre' ¹⁸majta quee tyí'tíj jó'itej. Camu a'íimaj jamua'reej je'ej ti tyí'een i Dios

jimi, ji'nye camu tyihuojó'itej a'íjna jime' maj quee tóocua'nyii i juxiéjnyu'caa tzajta'. ¹⁹Muríj huatyétze'riaca', majta a'íjna jimi huatóotoj je'ej ti tyi'tíj tyihua'ránajchi i hua'tzajta' mej mij néijmi'i jin tyu'xána'cire'en. ²⁰Siajta mua'aj, caxu a'íj jin jaamua'aj i Círíistu' siaj sij a'yan cha'taj siana'aj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íij, ²¹ji'nye tyámua' xu tyáanamua'jri' i nyúucaria'ra' siajta a'íj jitze tyi'huóo'itiiri' siaj sij a'yan tyi'tyeséere'ej xá'ra'nyij je'ej ti a'íin tyá'xie've', ajta a'yan tyi'jiré'can jime' jimi i Jesús. ²²A'íj pu jin a'yan tyúuxie've' siaj metyaja'ajhua'xij je'ej siaj jájcuaj imuáj tyi'tyesejria'ca'aj, siajta yó'hua'xin je'ej siaj tyityetyúucha'íica'aj, ji'nye je'ej pu pua'aj já'mua'uuriajca'aj i ti já'muacuanamuajca'aj. ²³A'yaa pu tyúuxie've' siaj huóojajcuare'en a'íjci jitze i siaj jin ma'umuámua're', ²⁴siaj sij tyámua' naa tyityetyúucha'íij i ti tyi' jájcuaj jime', siaj sij a'yan éenye'ej xá'ra'nyij je'ej ti i Dios yan tyajamuaatyájtoo, i ti ajta ámiteeria'aj siaj tyámua' tyi'tyesejre' jiré'can jime'.

Tyiche' jusén jime' tyámua' huárinyij

²⁵A'íj pu jin, caxu che' jucuanamuaj, sulu siata'aj huatoojé'yacan jin tyaaté'exaatye'en i juxa'aj tyévij, ji'nye néijmi'i tu séej tyana'aj tyévira' jitze ajtyáma'can.

²⁶Típua'aj xaatanýnyu'cacuj, caxu a'íjci jin ootyá'itze'rihua'an i Dios jimi, caxu siajta á'tyeevi' siaj nyinyu'cacuj tyi'tíj jime'. ²⁷Caxu jatá'care'en ti i tyiyáaru' avíitizij jin huataséjre'en ja'mua tzajta'.

²⁸I ti tyi'nahua'ra'aj, che' quee che' tyi'nahua'aj, sulu che' tyu'muárie'en tí'ij tyi'tíj huamué'tin i ti jin huo'tyáhuíire'en a'íijma i maj quee je'ej tyéejviicue'.

²⁹Caxu tyi'tíj xajtaj ti je'ej pua'aj namuajre', sulu a'íj xu'uj huataxáj i nyúucarij ti xá'puí' i ti hua'tyáhuí'rii mej mij jéetze' yo'itéej muá'ra'nyij ajta tí'ij tyámua' tyihuo'tá'an a'íijma i maj janamuaj.

³⁰Caxu xaamújrira'aj jatá'care'en i júuricama'ra' i Dios, i ti jin i Dios já'muamajtyen tíjin jitzán xu ajtyáma'can tí'ij atyojo're'nyej a'náj ti ja'mua japua huatányuusij.

³¹Siata'aj néijmi'i tyu'tapuá'citaj i siaj jin je'ej pua'aj metyityoomuámua're', i siaj jin jujaaxiejtye', nusu i siaj jin nyinyu'cacuj, na'ríij i siaj jin hua'tají'vii i tyeítyee, nusu i siaj jin je'ej pua'aj tyihuá'xaj. ³²Siata'aj tyámua' tyityetyúucha'íij, siajta óocuu'vej séej siajta séej, setyu'túu'uunyi' séej siajta séej, a'yájna tí'ij i Dios mua'ajmaj tyajamuaatú'uunyi'ri' i Círíistu' jimi.

Je'ej maj ye'ej tyityeecháatime'nyij i yójmua'mua' i Dios

5 ¹Siajta mua'aj, mu siaj yójmua'mua' pu'éen i Dios, a'yaa xu cha'taj siana'aj huárinyij tí'ij i Dios ricij. ²Néijmi'caa xu naa jó'mua'raj siajta hua'xie've'ej, a'yájna tí'ij i Círíistu' tyi'taxie've', ajta

huatóotoj tajíme' ti'ij huatóomu'vejritaca' tajitzé ma'can i Dios jimi, a'yaa pu'lij éenye'ej séejre' ti'ij mu'vejrij ti naa tyaarie'ej u tajapuá.

³A'yaa pu ja'mua jimi tyúuxie've' siaj tyámua' tyityetyúucha'íij, ji'nye tyeétyeristyamua'me'en xu pué'een i Dios, caxu a'íj xajtaj i siaj jin huóoxana'cire'en, na'ríij tyi'tíj siaj jin je'ej pua'aj ricij, nusu siaj tyí'nyacua'tzaj. ⁴Caxu tyí'xajtaj nyúucarij jime' ti je'ej pua'aj huánamujrii, na'ríij i tiquee tyi'tíj huiire', ji'nye capu xá'pui', jéetze' pu naa siaj tyaatatyójtzi're'en i Dios. ⁵A'yaa xu tyá'mua'reeriaj tijin tipua'aj a'tíj juxana'ciria'aj, nusu je'ej pua'aj metyóomua'riaaj, na'ríij jéehua tyí'nyacua'tzaj, a'yaa pu huasé'rin i Dios jimi ti'ij síij ti hua'na'michej i sánturij, a'íjma capu huá'ci'tyij maj utyájrutyey jo'tij i Dios tyejé'ijtaj ajta i Círíistu'.

Tyiche' tyámua' tyí'tyechajcaj je'ej ti i Círíistu' tyita'tanyéjnye'rityee

⁶Che' quee a'tíj já'muacuanamuj a'íjna jime' i nyúucarij tiquee tyi'tíj huiire', ji'nye Dios pu jéehua puéjtzij huo'tá'sij a'íjma i maj quee já'tyese'. ⁷A'íj xu jin caxu mua'aj hua'ajtyánaxcan a'íjma. ⁸A'náj ímuáj xu mua'aj tíca'riste' séjria'ca'aj, siajta íjij xu'ríj nyéeri'iste' séejre', a'íjna jime' siaj tavástara' jimi séejre'. A'íj xu jin tyámua' tyityetyúucha'íj mati'ij i maj nyéeri'iste' séejre', ⁹ji'nye a'íjna i tatzárij néijmi'i pu tyámua' tyí'uurej, ajta a'yan ricij je'ej ti tye'tyévijtye', ajta tzáahuatyí'ra'aj jin séejre'. ¹⁰A'náj tina'aj xu jahuoocaj je'ej ti tya'ránajchi i tavástara'. ¹¹Caxu hua'ajtyánaxcan a'íimaj i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'íj i maj tíca'riste' séejre', sulu siata'aj nyéeri'iste' jaataséjrataj je'ej maj ricij. ¹²Ji'nye tyú'tyevi'raste' ti a'tíj jaataxáj je'ej maj a'íimaj avíitzij jin ricij, ¹³ajta néijmi'i pu tyámua' naa tyu'taséjre'sij i tatzárij jime', ¹⁴ji'nye a'íjna i tatzárij néijmi'i pu tyí'sejrata je'ej ti een. A'íj pu jin a'yan tyé'yu'si' tijin:

Huatájisij, muáaj mu paj tyácusij,
ájchesij hua' tzajta' i muí'chítyee,
ajta i Círíistu' pu muatyátatzavi'tye'ej.

¹⁵A'íj xu jin tyámua' tyityetyúucha'íij. Caxu a'yan tyityetyúucha'íij mati'ij i maj quee ma'umuámua're', sulu tyámua' xu metyityoomuámua're'ej. ¹⁶Tyámua' xu eenye' siajta a'yan rijcaj je'ej ti tyí'xa'pui' íjij ti ooj je'ej tyí'ríj, ji'nye je'ej pu pua'aj tyí'ricij yatij jooméj. ¹⁷Caxu je'ej pua'aj metyityoomuámua're'ej, sulu a'yaa xu tyá'huoocaj siaj sij yo'itéj xá'ra'nyij je'ej ti tyá'xie've' i tavástara'. ¹⁸Caxu ta'ruj, ji'nye je'ej pu pua'aj já'mua'uurej, jéetze' pu naa siaj néijmi'i a'íj jitze aróoca'nyej i júuricama'ra' i Dios. ¹⁹Setyi'huóo'ixaatye' tyámua' naa a'íjci jime' i chuúicarij, siajta i siaj jin tyé'tyojtzi're' i Dios, siata'aj tyu'táchuiicaj, siaj sij tyámua' tyaatá'an néijmi'i jime' i ja'muaxiéjnyu'caa i tavástara'. ²⁰A'náj tina'aj

xu tyé'tyojtzi're'ej i Dios i ti néijmi'i tyú'taahuaca' ti'ij na'aj íiyan ti tyí'sejre', nyúucaritze' i tavástara' Jesús ti ajta Círíistu' pué'een.

Je'ej maj ye'ej tyityetyúucha'iicaj i maj tyá'tzaahuatye'

²¹ Siata'aj huóohuiire'en séej siajta séej, a'íjci jime' i siaj tzáahuatyi'ra'aj jimi tyí'cha'íj i Círíistu'.

²² Siajta mua'aj mu siaj huiichej, siata'aj huá'astyaj i jucínastyamua' a'yájna siati'íj tyá'astej i tavástara'. ²³ Ji'nye i cína'ra'an pu mu'úura' pué'een i ju'íj, ti'ij ajta i Círíistu' hua' mu'uj tyi'pué'een néijmi'caa i maj jimi jusi'rii, a'íi pu'ij hua' japua huatányuusij. ²⁴ Ajta a'yájna mati'íj i maj jusi'rii tyá'astej i Círíistu', a'yaa pu cha'tána'aj tyúuxie've' mej mij a'íimaj i maj huiichej huá'astyaj néijmi'i jime' i jucínastyamua'.

²⁵ Siajta mua'aj mu siaj hua'cínastyamua' pué'een, siata'aj huó'xié've'en i ju'írastyamua' a'yájna ti'ij i Círíistu' tyihuá'xie've' a'íjma i maj jimi jusi'rii, a'íi pu ajta hua' jitze ma'can huamu'.

²⁶ A'yaa pu huaríj ti'ij huó'jájcuare'en, ajta tyámua' huó'ruuj i hua' tzajta', a'íjna jime' maj ja'antzaahuaj a'íjci i nyúucarij ti jaatyájtoo hua' jimi, ²⁷ ti'ij a'yan tyaataséjrataj ti'ij i tyeyúuj ti naa een, tiquee tyi'tíj a'me'ej, ajta quee huatyátzu'taca', sulu ti tyámua' naa huasé'rin ajta quee tyi'tíj jin á'ítzeere'. ²⁸ A'yaa pu cha'tána'aj tyúuxie've' mej mij i maj nyejnye'i'chej huó'xié've'en i ju'írastyamua', a'yájna mati'íj jujíimua'aj tyúuxie've'. A'íjna i ti jaxie've' i ju'íj, a'íi pu ajta jusíj juxie've'. ²⁹ Ji'nye capu a'tíj jaxana've' i jutyévij, sulu a'íi pu tyá'cue'tyej ajta tyámua' tya'xá'puee, ti'ij ajta i Círíistu' tyámua' tyihuá'cha'íj i maj jimi jusi'rii, ³⁰ ji'nye a'íi pu tyévira' pué'een. Tyajta ityáj tu i Círíistu' jitze ajtyáma'can. ³¹ A'íj pu jin i tyáati' majuuríesij i jutáataj ajta i junáanaj ti'ij ja'antyaanaxcaj i ju'íj, majta a'íimaj i maj hua'puaj, síj mu'uj mij tyévira' pué'eenye'ej muá'ju'un. ³² A'yaa pu'ij tyí'sejre' i ti ju'avaataca'aj i Dios jimi. Nyajta nyáaj a'íj nu jime' tyí'xaj a'íjci i Círíistu', nyajta néijmi'i jime' i maj jimi jusi'rii. ³³ A'yaa pu'ij tyúuxie've', mua'aj mu siaj nyejnye'i'chej, siata'aj huó'xié've'en i ju'írastyamua' a'yájna siati'íj jujíimua'aj tyúuxie've', majta i hua'irastyamua' miche' huó'tyátzaahuatye'en i jucínastyamua'.

6 ¹ Siajta mua'aj mu siaj hua'yojmua', siahuá'astyaj i juhuásimua' a'yájna ti'ij tya'ránajchi i tavástara', ji'nye a'yaa pu tyí'xa'pui'in. ² A'íjna i nyúucarij ta'nájcaj i Dios ti jin tyita'táratziiri' a'yaa pu tyá'xaj tíjin: “Pata'aj tzáahuatyi'ra'aj jimi tyí'cha'íj a táataj pajta a' náanaj, ³ ta'aj muáahuire'en pata'aj á'tyeevi'in paj júurij puá'ra'nyij íiyan i cháanacaj japua.”

⁴ Siajta mua'aj mu siaj hua' huásimua' pué'een, caxu hua'jaaxiejtje'ej mu juyójmua', sulu tyámua' xu tyi'huóocha'ín, siaj sij huó'mua'tyej, siajta huó'té'exaatye'en tyámua' je'ej ti tyá'xie've' i tavástara'.

⁵ Siajta mu siaj ca'nyéjrij jin tyí'huüre', siata'aj huá'astyaj i maj íiyan cháanacaj japua tyajá'mua'ijtye'. Siahuá'astyaj tzáahuatyi'ra'aj jime', a'yájna siati'ij tzáahuatyi'ra'aj jin tyá'huüre' i Ciriistu'.
⁶ Siahuo'tyáhuüre', caxu a'áa siana'aj mati'ijta a'íimaj já'muasejra, siaj sij hua' jimi tyámua' tyu'tyá'itzeere'en, sulu siata'aj a'yan tyihuo'tyáhuüre'en siati'ij tyá'huüre' i Ciriistu', ajta je'ej ti tyá'xie've' i Dios.
⁷ Siata'aj tyámua' naa tyu'muárie'en, a'yájna siati'ij i tavástara' siaj jimi tyí'huüre' caxu i tyétyacaa jimi.
⁸ A'yaa pu tyúuxie've' siaj jáamua'reej síij ajta síij, tipua'aj i ti tyí'ijtyi're' nusu i ti juxáahuaj tyí'muarie', a'yaa tu i tavástara' jimi tya'ancuriáa'sij je'ej ti síij tyi'tj jin xá'puí' huarj.

⁹ Siajta mua'aj, mu siaj tyihuá'ijtye', a'yaa xu cha'taj siana'aj tyámua' tyihuó'cha'íin i maj ja'mua jimi tyí'muarie', caxu hua'nyeechej. Xo'támua'reej tjín mua'aj majta a'íimaj i maj ja'mua jimi tyí'muarie' néijmi'i xu a'íj jitze ajtyáma'can i tavástara' tajapuá ti já'sejre', siajta a'íjci jimi juxa'aj xu'uj een.

I maj jin nyo'se' i maj tyá'tzaahuatye'

¹⁰ Ajta íjij nye'ihuáamua', xáahuo siaj sij huatyóoca'nyej i tavástara' jimi, siaj sij tyu'tyámue'tin i muárie'ria'ra' jime'.
¹¹ Siata'aj tyámua' tyitya'cóonaj néijmi'i jime' i ti Dios jaatyájtoo ja'mua jimi i siaj jin huatyényo'se'en, siata'aj sij tyo'táviicue' néijmi'i jime' i ti jin

já'muacuanamuaj i tyiyáaru'.
¹² Ji'nye catu a'íjma nyo'si'tye' i tye'ityee, sulu a'íjma i maj tyi'tj jin antyúumua'reej, majta a'íimaj i maj tyí'ijtaca'aj, a'íjma i xiéjnyu'carij maj je'ej pua'aj een, i maj majta tyityatatyj tyi'tj jime' tíca'riste' íiyan i cháanacaj japua, ajta u tajapuá.
¹³ A'íj xu jin néijmi'que' cóonaj i Dios ti jaatyájtoo ja'mua jimi, siata'aj sij tyo'táviicue'en a'ájna xicáara' jitze i ti je'ej pua'aj tyí'ricij, ajta siati'ij tyámua' huó'uuren a'yaa xu sij tyityaaju'un.

¹⁴ A'íj xu jin tyámua' eenye', caxu ajtac'ca'an, ajta je'ej siaj ricij, a'yaa xu jáa'uuren je'ej ti tyi'jiré'can jime'.
¹⁵ Siajta a'náj ti na'aj tyámua' eenye', siaj sij jaariá'xaj i nyúucaria'ra' i Dios.
¹⁶ Ajta a'ájna i siaj jitzán tyá'tzaahuatye' a'íi pu jamuaatyáhuüre'ej ti'ij quee jamua'antypuá'ritye'en i tyiyáaru'.
¹⁷ Ajta i ti ja'mua japua

Efesios 6:10-17

huatányuusij a'yaa pu tyajamuaatyáhuiire'ej ti'ij i xantáaru' ti ju'tyámuucu'uj, ajta i nyúucaria'ra' i Dios a'íi pu pué'een i chúun ti juxa'aj tya'antámuamuaa ti jamui'tyéchuiitye'sij i júuricama'ra' i Dios. ¹⁸ Caxu jatapuá'citacare'en siaj jahuoocaj i Dios jimi, sulu a'yaa xu jéehua tyá'huoocaj, xa'rooca'nyéej i júuricama'ra' jitze i Dios. Xa'tanyéjnye'rij, caxu tyá'xaahuataj siaj hua' jime' jahuoocaj i Dios jimi i maj tyá'tzaahuatye'. ¹⁹ Siata'aj nyajíme' jahuoocaj i Dios jimi, ta'aj ij naata'an je'ej nyaj tyu'xáj, nyej nyij tyihuó'ixaatye'en i tyeítyee, nyajta quee tyí'tziinye'ej tyi'táj jime', a'yaa nu nyij tyihuo'té'exaatye'sij a'íjci i ti aviitzi' i Dios jimi, a'íjna jime' i nyúucaria'ra'. ²⁰ Dios pu a'íjna jin nyojo'ta'ítyaca' nyej nyij huo'té'exaatye'en i nyúucaria'ra', a'íj nu jin eetyánami' ijíj. Siáahuoocaj i Dios jimi nyej nyij quee tyí'tziinye'ej nyetyihuo'te'exaatye'en a'íjna jitze ma'can.

Pablo pu hua'tyojtye' i ti jin ja'antypuá'ritye'ej

²¹ A'íjna i Tíquico, i ta'ihuáara' i tyaj jaxie've' ti a'yan cha'tána'aj tyá'tzaahuatye' i tavástara' jimi nyati'ij nyáaj ajta quee tyi'táj jin á'itzeere' i Dios jimi, a'íi pu néijmi'i tyajamuaaté'exaatye'sij siaj sij jáamua'reej je'ej ti tyí'nyahuiire' ajta je'ej nyaj ricij. ²² A'íj nu jin jaata'ítyij ja'mua jimi, siaj sij jáamua'reej je'ej ti tyí'nyahuiire' ajta ca'nyíjra'aj jamuaata'an.

²³ Che' i Dios jamuaatyápua'ritye'en néijmi'caa i já'muatzajta', ajta néijmi'caa i ja'mua' ihuáamua', ajta i tavástara' Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een, che' a'íin jamuaataxié've'en, ji'nye mua'aj xu tyá'tzaahuatye', ²⁴ Che' tyámua' tyí'eenye' néijmi'caa jimi i maj jusén jin jaxie've' i tavástara' Jesús ti ajta Ciríistu' pué'een.